bezoekadres
Westerbrink 1
9405 BJ Assen

Aan De colleges van burgemeester en wethouders
en gedeputeerde staten van Drenthe

Verzending per -mail

ons kenmerk	uw brief van/kenmerk	team	bijlage(n)
202300434		Staf	-

behandeld door	telefoon	e-mail	datum
M. van den Berg	0592 - 754569	m.vandenberg@ruddrenthe.nl	19 mei 2023

onderwerp
Addendum bij ontwerpbegroting 2024 RUD Drenthe (Omgevingswet)

Geachte collegeleden,

Onlangs heeft u de ontwerpbegroting 2024 RUD Drenthe ontvangen. De inwerkingtreding van de Omgevingswet vormt het belangrijkste onderwerp in de ontwerpbegroting. Vanwege de verwachte kostentoename van minimaal 7-12% heeft het bestuur besloten om zekerheidshalve 7% kostentoename in de ontwerpbegroting te verwerken. Op deze wijze kan de organisatie zich voorbereiden en wordt voorkomen dat werkzaamheden stagneren. In de onlangs gehouden zomermarkten voor raadsleden bleek dit onderwerp veel vragen op te roepen. In aanvulling op de toelichting die in de aanbiedingsbrief hierover was opgenomen geven wij u graag via dit addendum een extra uitleg.

Uitgangspunt budgetneutrale invoering Omgevingswet herzien vanwege krappe arbeidsmarkt
Landelijke onderzoeken tonen aan dat de Omgevingswet minimaal tot een kostentoename leidt van 7-12%. Omdat de precieze impact in de praktijk moet blijken was budget neutraal invoering (tenzij onwenselijke risico's) tot voor kort het bestuurlijke standpunt. In deze variant wordt op basis van monitoring meerwerk achteraf via de verrekensystematiek in rekening gebracht. Echter, gelet op de krappe arbeidsmarkt is besloten dit standpunt te herzien. Het is in de huidige arbeidsmarkt namelijk niet meer mogelijk om snel te kunnen inspelen op een toename van vraag. Dit leidt tot een stagnatie in de uitvoering van werkzaamheden en een onwenselijke toename van werkdruk. Gaandeweg meegroeien naar een passend uitvoeringsniveau is daardoor niet mogelijk op een wijze die de uitvoerings- en milieurisico's voorkomt. Het bestuur heeft daarom besloten om zekerheidshalve met ingang van de begroting 2024 7% extra budget op te nemen en uit te gaan van de minimaal te verwachten stijging in kosten. Daarmee kan de formatie op orde worden gebracht en wordt nog in 2023 gestart met de werving van extra personeel.

Effecten Omgevingswet

De RUD Drenthe voert voor u het milieutakenpakket uit. Een toename van inzet doet zich onder andere voor bij vergunningverlening, advies, toezicht en mogelijk ook bodem. Dit heeft onder andere te maken met een grote toename van het aantal meldingen, complexere vergunningstrajecten (in kortere tijd), meer (geluid)advisering, een toename van klachten door meer open normen, zeker in de startfase meer juridische inzet en meer bodemmeldingen. In de opstartfase zullen zich daarnaast (bij alle overheden) per definitie aanloopproblemen voordoen, waarvoor nadere afspraken nodig zijn. Verder is de verwachting dat in de toekomst het vaststellen van omgevingsplannen door de gemeenten zorgen voor een grotere complexiteit. Immers, in die omgevingsplannen zal invulling worden gegeven aan de decentrale beleidsvrijheid. Meer diversiteit leidt tot meer tijdsinzet vanwege maatwerk en meer complexiteit tenzij door het maken van Drenthe brede uniforme afspraken gezorgd wordt voor een dempende werking op de ureninzet. De belangrijkste voorziene effecten voor ons takenpakket worden hieronder op hoofdlijn toegelicht en de komende periode verder uitgewerkt.

- Vergunningverlening en meldingen milieu

Binnen het onderdeel vergunningverlening en meldingen zorgt een aantal factoren voor een toename van inzet. Onder de Omgevingswet neemt het vooroverleg (en participatie) fors toe en wordt de rol van de casemanager zwaarder (breder en integraler afwegingen maken). Het introduceren van "milieubelastende activiteiten" zorgt ervoor dat het aantal meldingen milieu sterk gaat toenemen. Per milieubelastende activiteit wordt een aparte melding gedaan, een bedrijf kan (en zal veelal) meerdere milieubelastende activiteiten omvatten. Daarnaast is toepassing van de voorschriften complexer (mede door open normen) dan in de huidige systematiek, dit leidt tot extra afstemming met bedrijven. Een ander gevolg hiervan is de toename van bezwaar & beroep. Kostenverlagende effecten zijn de vervanging van sommige vergunningplichten door meldingsplicht en de vervanging van sommige meldingsplichten door informatieplichten. Het algemene beeld is dat kostenverhogende factoren zwaarder doorwerken en er per saldo meer werk uit voortvloeit.

- Toezicht en handhaving milieu

Een stijging van het aantal meldingen leidt tot een toename bij toezicht. Daarnaast beperkt toezicht zich niet alleen meer tot inrichtingen maar ook naar milieubelastende activiteiten die plaats vinden buiten inrichtingen. De meer open normen leiden daarnaast, net als bij vergunningverlening, tot meer complexiteit en als gevolg hiervan een toename van klachten en handhavingsprocedures (doordat meer interpretatie nodig is).

- Geluid en bodem

De Omgevingswet geeft gemeenten en provincies nieuwe taken op het gebied van geluid. Het is bijvoorbeeld straks nodig om geluidproductieplafonds vast te stellen (inclusief monitoring) voor lokale wegen en industrieterreinen. Ook bij vergunningen en omgevingsplannen zal met deze nieuwe geluidregels rekening moeten worden gehouden. Daarnaast is ook sprake van een toename van het aantal meldingen bodem (introductie graafmelding).

Plan van aanpak en vervolg

Op basis van bovenstaande effecten hebben wij besloten om zekerheidshalve in de begroting 2024 7% extra budget op te nemen en uit te gaan van de minimaal te verwachten stijging in kosten. Daarmee kan de formatie op orde worden gebracht en wordt nog in 2023 gestart met de werving van extra personeel. Vroegtijdige werving is nodig vanwege de krappe arbeidsmarkt. Daardoor kost werving meer tijd en is ook meer inwerk- en opleidingstijd nodig vanwege vaak minder ervaren nieuwe medewerkers.

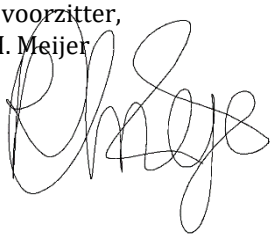
Op dit moment wordt samen met de deelnemers gewerkt aan een plan van aanpak voor de besteding van deze middelen en worden ook keuzes en risico's in beeld gebracht. Het wendbaar en flexibel inzetten van personeel is daarvoor uitgangspunt, zodat de uren zo effectief mogelijk worden besteed. Een onderdeel van het plan van aanpak bevat het berekenen van de impact van de Omgevingswet voor de organisatie. Besparingsmogelijkheden worden hier ook bij betrokken. Vanzelfsprekend vindt gerichte monitoring plaats op de daadwerkelijke inzet en vraag na de invoering van de Omgevingswet zodat hierop continue (bij)sturing plaats kan vinden. Het plan van aanpak wordt in de bestuursvergadering besproken.

Wij verzoeken u om deze brief door te sturen naar uw raden/staten.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van de RUD Drenthe,

De voorzitter,
R.H. Meijer



de secretaris,
M. Heidekamp-Prins

